

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

च्याउ खेती बीमालेख (लागत)

च्याउ खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र सर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र च्याउखेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका च्याउखेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएमा बीमाङ्क को सिमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित च्याउको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ। बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्कको सिमा सम्म वास्तविक क्षतीको रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) आगलागी, चट्याङ
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दाबी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) च्याउ खेतीधनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) सरकारी निकायको आदेशमा च्याउखेतीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) च्याउ चोरी भएमा वा मान्यता प्राप्त आधिकारीक स्रोतको बिउ प्रयोग नगरेमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानुन वमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । सो बाहेक अन्य कारणबाट बीमालेख रद्द गरेमा बीमाशुल्क फिर्ता हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको च्याउ खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको च्याउ खेतीमा क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) च्याउ धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दाबीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

सर्तहरू

- १) च्याउमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा च्याउ धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा च्याउखेती परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई च्याउखेतीको परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ३) च्याउ धनीले च्याउखेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म च्याउ खेतीधनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।

- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको च्याउखेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दाबी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाङ्क गणना

क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II} + \text{III}$$

- I = उत्पादन सामग्रीको वास्तविक मूल्य (पराल, प्लाष्टिक थैला, बिउ, दाउरा, डोरी, ज्यामी ज्याला, फर्मालिन, आदि)
- II = मेशिनरी औजारको वास्तविक मूल्य (पराल काट्ने मेशिन, स्प्रेयर पम्प, पराल बफाउने ड्रम, आदि)
- III = टहरा खर्च तथा व्यवस्थापन खर्च (बाँस, पराल, प्लाष्टिक, डोरी, जाली, ज्याला, तार, आदि)

- ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।
- ग) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- घ) बीमा गर्दा कुल लागत मूल्यमा गर्नुपर्ने छ ।
- ङ) बिउ लगाइ सकेपछि च्याउको बीमा सुरक्षण लागू हुनेछ । तर टहराको हकमा बीमा अवधिको शुरुवात देखिनै लागू हुनेछ ।
- च) बीमालेखको अवधि मध्य पहाडी र पहाडी क्षेत्रमा तीन (३) महिना तथा तराईमा दुई (२) महिनाको हुनेछ ।
- छ) अर्को वर्ष सोहि स्थान (गत वर्षको टहरा) मा नै च्याउ खेती गर्नु पर्दा निम्नानुसार बीमाङ्क कायम गर्नुपर्छ :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II}/२ + \text{III}/२$$

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमा गरिएको च्याउ खेतीको हानिनोक्सानी/क्षति भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेस गर्नु पर्नेछ :
- क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको हकमा प्रमाणित प्रतिलिपी)
 - ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
 - ग) प्राविधिकको प्रतिवेदन
 - घ) सम्बन्धित गा.वि.स. वा न.पा. वा वडा र कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संधियारको सर्जमिन मुचुल्का

- २) दावी भुक्तानी प्रकृया :

अवस्था/चरण	च्याउ खेतीमा मात्र क्षति भएको अवस्था	पूर्ण क्षतिको अवस्था
पहिलो पटक नटिप्दै	I को ९० प्रतिशत	I को ९० प्रतिशत + II + III
पहिलो पटक टिपिसकेपछि	I को ७० प्रतिशत	I को ७० प्रतिशत + II + III
दोस्रो पटक टिपिसकेपछि	I को ५० प्रतिशत	I को ५० प्रतिशत + II + III

- ३) बीमा दावी भुक्तानी गर्दा बीमाङ्क कायम गर्दा लिइएको मूल्यमा नै गणना गरी दावी भुक्तानी गर्नुपर्छ ।
- ४) बीमकले एक बीमा अवधि भित्र जति पटक हानि नोक्सानी भएता पनि बीमाङ्क रकम भन्दा बढी भुक्तानी गर्ने छैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको च्याउखेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा च्याउको जात र विवरण उल्लेख भएको च्याउखेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेस भएको च्याउखेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

च्याउ खेतीको हानीनोक्सानी/क्षति प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, कृषि सेवा केन्द्र/उपकेन्द्रमा कार्यरत प्राविधिकले बीमा गरिएको च्याउखेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

**च्याउखेती बीमालेखको
अनुसूची**

च्याउखेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : अञ्चल.....जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.....वडा नं. टोल :.....फोन नं. :	बीमालेख नं. : अभिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय :
च्याउको जात :..... <p style="text-align: center;">बीमा अवधि</p> प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	उत्पादन सामग्रीको वास्तविक मूल्य = रु. (I) मेशिनरी औजारको वास्तविक मूल्य = रु. (II) टहरा खर्च तथा व्यवस्थापन खर्च = रु. (III)
च्याउ खेती गरिएको स्थान : अञ्चल.....जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.वडा नं. टोल कित्ता नं.....	कुल बीमाङ्क : I + II + III कुल बीमाशुल्क : "क" को ५% छुट : "ख" को..... % (यदि भएमा) : छुट पछिको बीमाशुल्क (ख-ग) : "घ" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (घ-ङ) टिकट दस्तुर :(रु.) बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क :
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	रु. "क" रु. "ख" रु. "ग" रु. "घ" रु. "ङ" रु. "च" रु. रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
च्याउ खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) च्याउ खेती धनीको नाम :
- २) पुरा ठेगाना :
अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.
वडा नं. टोल : फोन नं :
- ३) च्याउ खेती गरिएको स्थान :
अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.
वडा नं. टोल : फोन नं.....
कित्ता नं.....
- ४) पेशा :
- ५) बीमा अवधि :
- ६) तपाईं वर्षभरीमा एक बालीको मात्र वा सो भन्दा बढि बालीको बीमा गर्न चाहनुहुन्छ ? यदि बढि चाहनुहुन्छ भने प्रत्येक बालीको समयावधी खुलाउनुहोस् :

बाली पद्धती	चिन्ह लगाउनुहोस
प्रथम बाली	
दोस्रो बाली	
तेस्रो बाली	

- ७) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित च्याउखेतीको तल उल्लेखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	टहराको क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य	बाली अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	
	प्रथम बाली					
	दोस्रो बाली					
	तेस्रो बाली					

- ७) च्याउ खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :

ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल : फोन नं :

८) उक्त खेतीमा यस पूर्व किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

९) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र

ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र

ग) कृषि केन्द्रबाट च्याउ खेती गरिएको स्थानको अन्दाजी दूरी

घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरुलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

.....

१०) विगत १ वर्षमा तपाईंको च्याउ खेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

११) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त च्याउ खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

अञ्चल.....जिल्ला.....न.पा./गा.वि.स.

वडा नं.टोल :.....फोन नं :

लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित च्याउखेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको सर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, च्याउखेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) च्याउखेती धनीको नाम :.....

२) पेसा :.....

३) ठेगाना :

अञ्चल.....जिल्ला.....न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :.....फोन नं :

४) च्याउ खेती गरिएको स्थान :

अञ्चल.....जिल्ला.....न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल : फोन नं.....

कित्ता नं.....

५) बीमाको लागि प्रस्तावित च्याउ खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य
क)			
ख)			
ग)			

६) च्याउ खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

७) च्याउ खेती लगाईएको स्थान च्याउ खेती योग्य छ ?

८) च्याउ खेतीको उचित रेखदेख को ब्यवस्था छ/छैन ?

.....

९) च्याउ खेतीको नजिकमा सो बाली सँग सम्बन्धित कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएका थियो ?

.....

१०) च्याउ खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

११) तपाईं च्याउ खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

१२) च्याउको बिउ आधिकारीक स्रोत बाट उपलब्ध गरिएको हो ?

.....

१३) तपाइको बिचारमा कृषकले प्रस्ताव गरेको बीमाङ्क रकम उचित छ ?

.....

अनुसूचिमा उल्लिखित च्याउखेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र जवाफ मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

फोन नं. :